

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra antropologie a zdravotní vědy

Bakalářská práce

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra antropologie a zdravotní výchovy

Bakalářská práce

Daniela Tylšarová

Výchova ke zdraví a český jazyk se zaměřením na vzdělávání

**Tělesná výchova pohledem jedince se sluchovým postižením a pohledem
učitele tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené**

Olomouc 2023

Vedoucí práce: Mgr. Petra Kurková, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce Mgr. Petra Kurkové, Ph.D. a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne

.....

Daniela Tylšarová

Děkuji své vedoucí práce Mgr. Petře Kurkové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce.

Obsah

ÚVOD	7
1. CÍL PRÁCE	8
1.1 DÍLČÍ VÝZKUMNÉ CÍLE	8
I. TEORETICKÁ ČÁST	9
2. SLUCHOVÉ POSTIŽENÍ	9
2.1 SLUCH	10
2.2 KLASIFIKACE SLUCHOVÝCH VAD	10
3. VĚDNÍ OBOR SURDOPEDIE	13
3.1 SURDOPEDIE – VYMEZENÍ POJMU	13
4. TĚLESNÁ VÝCHOVA	15
4.1. VYMEZENÍ POJMU TĚLESNÁ VÝCHOVA	15
4. 3. RVP ZV TĚLESNÉ VÝCHOVY	16
4.2 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VÝUKOVÝMI POTŘEBAMI	18
II. PRAKTICKÁ ČÁST	19
5. CHARAKTERISTIKA VÝZKUMU	19
5.1 CÍLE VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	19
5.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY	19
5.3 PRŮBĚH VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	19
6. METODIKA VÝZKUMNÉHO ŘEŠENÍ	21
7. CHARAKTERISTIKA VÝZKUMNÉHO SOUBORU	22
7.2 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍ ŠKOLY.....	22
7.3 CHARAKTERISTIKA TĚLOCVIČNY	23
8. ROZHOVOR	24
8.1 ROZHOVOR S RESPONDENTEM X	24
8.2 ROZHOVOR S RESPONDENTEM Y	26
9. DOTAZNÍK	28
9.1 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKU	28
10. ODPOVĚDI NA VÝZKUMNÉ OTÁZKY	36
ZÁVĚR	38

SOUHRN	40
SUMMARY	41
REFERENČNÍ SEZNAM.....	43
SEZNAM TABULEK.....	46
SEZNAM GRAFŮ	46
SEZNAM ZKRATEK	46
SEZNAM PŘÍLOH	46
ANOTACE17	

Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na sluchové postižení a tělesnou výchovu. Sluch a pohyb spolu úzce souvisí, jelikož se v uchu člověka nachází důležité ústrojí rovnováhy. Prostřednictvím sluchu se lépe orientujeme ve svém prostředí a dokážeme lépe komunikovat se společností. Problematika surdopedie mě vždy zajímala, proto prostřednictvím práce chci rozvíjet svůj profesní růst.

Pohyb je obecně znám jako zdravý prospěšný. Díky němu předcházíme různým civilizačním nemocem. Dnešní doba je plná podmětů bez aktivního pohybu pro děti i dospělé. U některých žáků je jediným aktivním pohybem právě tělesná výchova.

Ve své práci se budu věnovat pohledem sluchově postiženého jedince a učitele tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené na tělesnou výchovu.

Hlavním cílem této práce je popsat, jak se sluchově postižený jedinec cítí při hodině tělesné výchovy. Stanovila jsem si cíle dílčí a to, jaký vliv má sluchové postižení na tělesnou výchovu, jaký druh aktivity preferují tito žáci v hodině tělesné výchovy. Dále zaznamenat, jak taková hodina probíhá a jaké pomůcky učitelé při výuce využívají.

Práce je rozdělena na dvě části. Část teoretická, která se následně dělí na tři hlavní kapitoly: sluchové postižení, ve kterém se seznamujeme s problematikou jedince se sluchovým postižením, klasifikací sluchových vad, dále výchova a vzdělávání sluchově postižených jedinců z pohledu speciální pedagogiky a poslední kapitola je věnována výchově a vzdělávání tělesné výchově. Vymezením pojmu, RVP tělesné výchovy a výchovy pro sluchově postižené jedince.

Praktická část je realizována pomocí kvalitativního výzkumu případové studie na základní škole pro sluchově postižené Gellnerka v Brně. Je použita metoda polostrukturovaného rozhovoru s učiteli tělesné výchovy a strukturovaný dotazník s žáky druhého stupně.

1. Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je popsat, jak vnímá tělesnou výchovu sluchově postižený jedinec a učitel tělesné výchovy na ZŠ pro sluchově postižené.

1.1 Dílčí výzkumné cíle

- Zjistit, jaký má vliv sluchové postižení na realizaci tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené
- Zjistit, jaký typ sportu/aktivity upřednostňují sluchově postižení jedinci při hodině tělesné výchovy
- Popsat průběh hodiny tělesné výchovy pro sluchově postižené žáky pohledem učitele na základní škole pro sluchově postižené
- Zjistit, jaké jsou pomůcky při hodině tělesné výchovy pro sluchově postižené žáky

I. Teoretická část

Teoretická část bakalářské práce popisuje problematiku sluchového postižení a seznamuje se sluchovými vadami, nastiňuje výchovně vzdělávací proces tělesné výchovy sluchově postižených jedinců.

2. Sluchové postižení

Slowík (2007, str. 72) definuje sluchové postižení jako *„následek organické nebo funkční vady (resp. poruchy) v kterékoli části sluchového analyzátoru, sluchové dráhy a sluchových korových centrech, příp. funkcionálně percepčních poruch.“* Sluchové postižení skrývá velké rozmezí problémů.

Osobou se sluchovým postižením se myslí každá osoba, která trpí postižením sluchu bez ohledu na stupeň, dobu vzniku nebo druh vady. Schopnost dovedností postiženého jedince v komunikaci či jiné individuální odlišnosti, se odvíjí na různém stupni a typu postižení (Langer, 2014).

Jedinci se ztrátou sluchu žijí v tichu, které působí tísnivě. Pro lepší představu můžeme srovnat, jako bychom celý život strávili ve tmě. Pro dítě zvuk znamená pocit bezpečí, jistoty a uvědomění si reality. Jestliže dítě nemůže přijímat okolní zvuky, je dráždivé a nervózní. (Mukšnáblová, 2014).

Při diagnostice dochází u postiženého a u rodičů postiženého k několika obdobím souvisejících s přijímáním situace a vyrovnání se se situací. Délka a intenzita jednotlivých období je u každého individuální. Důležité je, aby si každý prošel všemi a neuzavřel se v některé z nich. Součástí přijímání je pláč, který není doporučený potlačovat. Šok a popření je první fází, při které jedinec nebo rodič nepřijímá skutečnost trvalé vady. Popřením utíkají od této skutečnosti. Dostavuje se pocit strachu a úzkosti. Druhou fází je hněv, projevuje se výčitkami, frustrací, bezmocí, zoufalstvím. Nastává po přijetí existence poruchy. Jedinec potřebuje podporu rodiny a pochopení ze strany svého okolí. Kvůli psychickému nátlaku je mnohdy zapotřebí vyhledat odbornou pomoc. Po hněvu přichází smlouvání. Vyznačuje se útekem od reality, snaží se vysvětlit příčinu vzniku. Zaniká poslední naděje pro zlepšení a s ní přichází zklamání, smutek a vyčerpání. Jedinec odmítne své okolí a utlumí svůj duševní proces. Proto je nevyhnutelné vyhledat odbornou pomoc, která se zaměří na pocity, plánování budoucnosti a možnosti následného řešení. Poslední období se nazývá přijetí, ke kterému může docházet až po několika letech (Mukšnáblová, 2014).

Sluchové postižení na jedince působí při budování identity – nedostatek sebeúcty, neschopnost vysvětlit pocity, nejistota, zpoždění v chápání některých pojmů. Většina z nich mluví o pocitu samoty a osamocení, zejména kvůli komunikační bariéře. Veliký význam má pro jedince prostředí, ve kterém vyrůstá a vzdělává se. Postižení má funkční význam při vzdělávání, a to ztráty na utváření komunikační dovednosti. S tím se pojí dopad ekonomický, jedinci mají sníženou možnost pracovních pozic. Sociální dopad je úzce spojen s dopadem emocionálním. Projevuje se vyloučením z kolektivu, které vede k negativním emocím. (Potměšilová, 2016)

2.1 Sluch

Se sluchovým postižením se úzce pojí pojem sluch, který je důležitým smyslem, umožňujícím přijímat podměty zvenčí. Se ztrátou sluchu přicházejí komunikační bariéry, narušuje se vývoj řeči. S tím souvisí, že se lidé bez sluchu hůře nebo vůbec orientují v prostoru, protože si nemohou doplňovat podměty z okolí. Žijí život v tichu, což má dopad na psychickou stránku, stejně jako problém navozovat sociální vztahy, kvůli komunikační bariéře (Slowík, 2007).

Jedním z nejdůležitějších smyslů pro život člověka, je sluch. Je potřebný zejména pro orientaci v prostoru, je důležitou součástí pro komunikaci a rozvoj citových vztahů, k získávání důležitých vnějších vjemů z okolí. Pomocí sluchu se vyvíjí myšlení a produkuje vnitřní řeč. V mezilidské komunikaci právě sluchové postižení přináší podstatnou komunikační bariéru. (Pipeková, 1998).

2.2 klasifikace sluchových vad

K postižení sluchu může docházet za různých okolností i v různé fázi života z toho vyplývá, že máme více klasifikací sluchových vad. Světová zdravotnická organizace (WHO) podle revize z roku 2001 vymezila mezinárodní škálu stupňů sluchových poruch:

1. lehká sluchová porucha (26 – 40 dB)
2. střední sluchová porucha (41 – 60 dB)
3. střední těžká sluchová porucha (61 – 80 dB)
4. těžká sluchová porucha (81 a více dB)
5. úplná ztráta sluchu

Již jedince s lehkou nedoslýchavostí provází mnoho problémů při běžném životě. Především v komunikaci, kdy hovoří více lidí najednou, dochází u těchto dětí k znevýhodnění během vyučovací hodiny. K nárůstům obtíží v komunikaci dochází s přítomností dalších sluchových ztrát. Při velmi vážném poškození sluchu je jedinec schopen komunikace pouze, že se druhá osoba nachází v jeho těsné blízkosti. K naprostému vymizení vnímat sluchové podmínky dochází u nejzávažnějšího postižení tzv. hluchota. Hluchota se dělí na dvě kategorie, hluchota praktická a úplná. Praktická hluchota neumožňuje běžnou komunikaci, ale jedinec slyší jen některé zvuky. Hluchota úplná znamená, že jedinec nevnímá žádné zvuky jakékoliv intenzity. Hluchota je vrozená, jedinec se s postižením rodí, a tedy ovlivňuje jeho schopnost osvojit si řeč, jelikož veškeré podmínky od narození vnímá výhradně pomocí zraku. K postižení dochází i během života, jedinec se tedy rodí zcela zdravý, bez sluchového postižení. V takovém případě mluvíme o ohluchlosti. Osvojená schopnost řeči zůstává, ale je zapotřebí ji neustále procvičovat stejně jako schopnost odezírání ze rtů (Dršata, Havlík, Chrobok, 2015, Pánská 2013).

Sluchové vady kategorizujeme podle místa vzniku vady. Hovoříme o nedoslýchavosti převodní (periferní) a percepční. U vady převodní jsou sluchové buňky v pořádku, ale překážka je ve zvukovodu. Zvuk, který jedinec slyší, je výrazně zeslabený. K vadě dochází během zvětšení nosních mandlí, ucpáním zvukovodu způsobeným nahromaděním ušního mazu, který ztverdne v mazovou zátku. Další příčinou můžou být opakované záněty středního ucha. K percepční nedoslýchavosti dochází při poškození vnitřního ucha, sluchového nervu nebo sluchových buněk. Dělí se na kochleární, retrokochleární, periferní a centrální. Poslední kategorií sluchové vady podle vzniku místa je vada smíšená. Zde se kloubí příčiny způsobující poruchy percepční a převodní (Horáková, 2012).

Podle doby vzniku sluchových vad vznikají vady vrozené a získané. Nejčastějšími faktory u vad vrozených je přenos genů na další generaci a tím vznikají znaky dědičné. Nebo v době prenatálního vývoje, kdy je plod závislý na vnějších faktorech. Matka prodělá zejména v prvním trimestru nemoc jako spalničky či zarděnky, nebo byla vystavena nadměrnému množství rentgenovému záření (Lejska, 2003). Vady získané dělíme do dvou skupin podle věku dítěte. Od narození do šesti let věku dítěte nazýváme vady před fixací řeči. V tomto období může docházet ke ztrátě již získaných řečových dovedností nebo k zastavení jejich vývoje. Příčinou se stává mechanické poškození mozku nebo opakované hnisavé záněty středního ucha. Vady po fixaci věku vznikají v období po šestém roce dítěte a výše. K příčinám vzniku dochází dlouhodobým působením vysokého zvuku (nad hladinu 85 dB), užitím antibiotik nebo poranění hlavou (Bytešníková, Horáková, Klenková, 2007).

Slowík (2007, str. 74) uvádí tabulku klasifikace sluchového postižení podle různých postižení:

Podle typu	<ul style="list-style-type: none">• převodní vady• percepční vady• smíšené vady
Podle stupně sluchové ztráty	<ul style="list-style-type: none">• nedoslýchaví- lehce (26 – 40 dB)- středně (41 – 55 dB)- středně těžce (56 – 70 dB)- těžce (71 – 90 dB)• neslyšící• ohluchlí
Podle doby vzniku	<ul style="list-style-type: none">• vrozené postižení• získané postižení
Podle etiologie	<ul style="list-style-type: none">• orgánové postižení• funkční postižení

Tabulka 1. Klasifikace sluchového postižení (Slowík, 2007, str. 74)

3. Vědní obor surdopedie

V pedagogice je speciální obor, který se zabývá výchovou a vzděláváním osob se sluchovým postižením a snaží se o jejich začlenění do společnosti. Rodič i pedagog má na dítě výchovné i vzdělávací působení. Výchova i vzdělávání musí být úměrné míře postižení, věku, tělesným, duševním i řečovému vývoji a individuálním potřebám. Některé běžné školy nesplňují speciální potřeby jedinců, proto jsou školy přímo pro sluchově postižené žáky. Důležitým faktorem v procesu výchovy a vzdělávání je komunikace (Mukšnáblová, 2014).

3.1 Surdopedie – vymezení pojmu

Surdopedie je samostatný vědní obor, který spadá do speciální pedagogiky. Do roku 1983 byla surdopedie součástí komplexního oboru logopedie. Dříve se logopedie zabývala budováním mluvené řeči a také hledala náhradní techniky pro percepci mluvené řeči pomocí zapojení zbytků sluchu nebo odezírání. S vývojem a poznáváním odlišností metodiky v praxi a odlišností v cílech oboru, se specializace od sebe oddělily. Avšak logopedie zůstává nedílnou součástí při výchově a vzdělávání jedinců s poruchou sluchu, kvůli komunikačnímu modu (Potměšil, 2003).

Pro komplikovanost postižení spolupracuje surdopedie s různými obory: vývojová psychologie, logopedie, teorie výchovy, sociologie, pediatrie, otorinolaryngologie. Je tedy tzv. multidisciplinární obor (Horáková, 2011).

Objekt surdopedie

Objektem surdopedie jsou jedinci se sluchovým postižením i jedinci s kombinovaným sluchovým postižením. Jedná se o různorodou skupinu, ve které se osoby dělí na neslyšící, nedoslýchavé a ohluchlé. Důležitou součástí jsou i rodiče postižených dětí nebo zákonní zástupci, kteří rozhodují o všech postupech a výchovném směru svých dětí. Surdoped potřebuje jejich spolupráci a komunikaci pro další odborné kroky a posuny (Horáková, 2011).

Speciální pedagogika

Speciální pedagogika je vědní disciplína mladého charakteru, ustálila se teprve v druhé polovině 20. století. Tato disciplína se dlouho formovala v péči o jedince se speciálními odlišnostmi tělesnými, smyslovými nebo mentálními. Zabývá se jedinci od narození až po stáří (Renotierová, Ludvíková, 2006). Cílem této disciplíny je snaha o maximální rozvoj osobnosti

jedince tak, aby se dokázal vnitřně vyrovnat se svým handicapem. Dalším cílem je snaha o maximální dosažení úrovně socializace postiženého jedince tak, aby se začlenil do pracovního procesu a společenského života (Slowík, 2007).

Podle Slowíka (2007, str. 15) je speciální pedagogika *„disciplína orientovaná na výchovu, vzdělávání a celkový osobnostní rozvoj znevýhodněného člověka s cílem dosáhnout co možná nejvyšší míry jeho sociální integrace, a to včetně pracovních a společenských možností a uplatnění.“*

Klíčovou osobností 20. století ve speciální pedagogice se stal profesor Miloš Sovák, byl to doktor v odvětví otorinolaryngologie a foniatrie. Díky jeho poznatkům se zasloužil o založení školy pro nedoslýchavé a žáky s vadou řeči, také se stal zakladatelem České logopedické společnosti, a především byl první vedoucí katedry speciální pedagogiky na Univerzitě Karlovy v Praze. Zasloužil se o koncepční rozdělení speciální pedagogiky na jednotlivé pedie. Jedná se o rozdělení oblastí podle druhu postižení. (Slowík 2007).

4. Tělesná výchova

Součástí našeho života by měla být pohybová aktivita, proto je důležité věnovat speciální zaměření znevýhodněným jedincům, v tomhle případě jedincům se sluchovým postižením. V uchu člověka se nachází klíčové ústrojí rovnováhy, které je důležité pro prostorové vnímání a koordinaci pohybů. Z toho důvodu u osob se sluchovým postižením, může dojít k problémům s pohybovou aktivitou, které mají různý charakter. Hlavním projevem jsou závratě (Pánská, 2013). Další obtíže, se kterými se tyto jedinci potýkají, jsou poruchy posturálního a vestibulárního aparátu. U dětí se sluchovým postižením do věku 10 let často dochází k potížím s rovnováhou. Děti nejsou schopny udržet rovnováhu ve stoji na jedné noze. Proto je velmi důležité zařadit pohybovou aktivitu už u dětí útlého věku. Pravidelným cvičením trénují rovnováhu a minimalizují dopady sluchového postižení a učí se přijímat informace jinými smysly (Barboza, Ramos, Abreu, & Castro, 2019).

4.1. Vymezení pojmu tělesná výchova

Tělesná výchova jako vědní obor napomáhá rozvoji motorických dovedností a kognitivních schopností u žáků (Ennis, 2007). Vilímová (2009, str. 12) říká, že tělesnou výchovu rozumíme „*cílevědomou výchovnou a vzdělávací činností působící na tělesný a pohybový vývoj člověka, upevňování jeho zdraví, zvyšování tělesné zdatnosti a pohybové výkonnosti, na získání základního teoretického a praktického tělovýchovného vzdělání, na utváření trvalého vztahu člověka k pohybové aktivitě.*“

Tělesná výchova pro základní vzdělání je povinná a určená všem žákům bez věkového omezení i těm, kteří mají zdravotní hendikep. Časové vymezení jedné vyučovací jednotky je 45 minut dvakrát týdně. (Vilímová, 2009).

Vyučovací hodinu lze rozdělit z hlediska obsahového na sporty gymnastické, atletické, kondiční, netradiční, herní a další. Dále můžeme rozdělit podle tematické činnosti sportů na monotematické a smíšené. Monotematické znamená zaměření na jeden sport. Ve smíšené hodině se kloubí více sportů dohromady. Nejčastěji gymnastické prvky se zábavnými soutěžemi. Tělesná výchova má stejně jako jiné předměty úvodní část, hlavní část a část závěrečnou (Vilímová, 2009).

Úvodní část

Prostřednictvím úvodní části učitel uvede žáky do hodiny, naladí je po tělesné i psychické stránce. Tato část trvá přibližně 5 minut, zahrnuje nástup a rychlé seznámení

s hodinou. Dělíme ji na rušnou část, kdy si žáci připravují organismus na následující zvýšenou zátěž. Vyučující využívá rychlých pohybových her: honiček, vybíjené. Druhá část je průpravná, která slouží jako prevence před dynamickým cvičením. Jedná se o rozcvičení, kde žák uvolňuje, protahuje a napíná své tělo a připravuje ho na další aktivitu. Rozcvičení cílí na svaly, které mají tendenci se zkracovat.

Hlavní část

Jedná se o základní část hodiny. Jako první se učitel zaměřuje na nácvik nových dovedností, učitel demonstruje a upozorňuje na úskalí pohybu. Následně žáci provádí nácvik, který je rovnoměrně střídám s oddechovými přestávkami. Činnost je zaměřena na opakování pohybových dovedností.

Závěrečná část

Na závěr vyučovací jednotky učitel užívá kompenzační cvičení k odstranění celkové únavy hybného ústrojí. Důležité je uklidnit organismus a protáhnout svaly, které jsou náchylné k ochabnutí nebo ke zkrácení. Konec hodiny učitel shrne, individuálně upozorní na prováděné chyby při aktivitě, nechá žáky na případné dotazy a nejasnosti a nezapomene pochválit snahu a píli žáků (Vilímová, 2009).

4. 3. RVP ZV tělesné výchovy

Člověk a zdraví je oblast v RVP ZV (rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání), kam se řadí výchova ke zdraví společně s tělesnou výchovou. Tato oblast vychází z definice zdraví, tedy nějaká duševní, tělesná a sociální pohoda. Tělesná výchova se zaměřuje na poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, ale také na poznávání účinnosti pohybu na tělesnou zdatnost, sociální a duševní pohodu. Podle toho se učivo dělí na činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnost podporující pohybové učení. Protože je pohyb životu prospěšný, je zařazen do základního vzdělávání. Tělesná výchova přechází od spontánního pohybu k pohybu řízenému (RVP ZV, 2021).

Školství reaguje na společnost a snaží se vyrovnávat deficit v pohybu žáků. Proto je školám doporučeno zařazovat volitelné předměty, které vychází z okruhu Zdravotní tělesné výchovy. Očekává se, že si žák osvojené činnosti zařadí do denního režimu.

Motivační hodnocení žáka je významným předpokladem pro osvojení pohybových dovedností. Žák musí mít z prováděného pohybu prožitek, který při dobře zvládnuté dovednosti tento prožitek zesílí (RVP ZV, 2021).

U jedinců se sluchovým postižením může docházet k problémům u pohybových aktivit z důvodu, že se v uchu člověka nachází důležité ústrojí pro rovnováhu. Toto ústrojí je potřebné pro koordinaci pohybů a prostorového vnímání. V tomto případě s pohybem může být přítomný problém ve formě závratě (Panská, 2013).

Učitelé tělesné výchovy při hodině vytvářejí prostředí, ve kterém si žáci užívají pohyb a podporují zdravý životní styl a svoji kondici. Pro některé ze žáků, je pohyb při hodině jediným aktivním pohybem za celý den (Zaccagnini, 2005).

RVP ZV (2021) uvádí cílové zaměření vzdělávací oblasti: „Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- *poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot*
 - *pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů*
- *poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí*
- *získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje*
- *využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví*
- *propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.*
- *chápaní zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.*
- *ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí*
 - *aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci“*

4.2 Vzdělávání žáků se speciálními výukovými potřebami

Žáci v České republice jsou vzdělávání po dobu devíti let povinné školní docházky. Výjimku však tvoří školy pro sluchově postižené žáky, které nabízí žákům se sluchovým postižením výchovu a vzdělávání o rok navíc. Školy jsou vybaveny speciálními podmínkami a pedagogy, aby se žákům dostala speciální péče, vhodné výukové metody a individuální přístup (Kurková, 2019).

Výchova a vzdělávání žáků se sluchovým postižením probíhá formou integrace ve školách hlavního proudu i ve speciálních školách (Potměšilová, 2016). Jedinci se sluchovým postižením potřebují ve výchově a vzdělávání speciální přístup. Speciální přístup a míra podpory je individuální a odvíjí se od stupně a druhu postižení sluchu, dobou ztráty sluchu a danou péčí (Muknšnáblova, 2014). Vzdělávání osob se speciálními vzdělávacími potřebami v České republice se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), konkrétně § 16 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

Pro vzdělávání žáků se sluchovým postižením je nezbytné, aby učitelé tělesné výchovy znali důkladně anamnézu každého žáka pro jeho individuální přístup. Další nedílnou součástí při hodině je dodržování zásad komunikace se sluchově postiženými, aby žáci porozuměli instrukcím učitele a pohybová aktivita prospívala jejich zdraví. Ideální je, když učitel ovládá znakový jazyk, tak si může ověřit pomocí otázek, zda žáci rozumí zadané aktivitě. Důležité při komunikaci je dodržení vhodné vzdálenosti pro porozumění znakované řeči, na tomto místě stát po celou dobu vysvětlování pravidel nebo jiných instrukcí. Dodržovat po celou dobu oční kontakt s žákem či skupinou. Pokud máme ve skupině pouze jednotlivce se sluchovou vadou, zaujímá místo vpředu tak, aby viděl a slyšel co nejlépe vyučujícího (Barboza, Ramos, Abrei, Castro, 2019).

V tělesné výchově je nejčastější zvukovou pomůckou píšťalka. Při hodině s žáky se sluchovým postižením nemá význam takové pomůcky využívat. Místo píšťalky se využívají světelné signály, vlajky, znaky nebo instruktážní videa, které jsou zaměřené na využití zrakového smyslu. Žáci mohou užívat kochleárních implantátů nebo sluchadel, o jejich přítomnosti musí být informován vyučující. Ten dle situace volí vhodné metody a aktivity, kde je nutné kompenzační pomůcky vynechat nebo sundat, aby nepřišly k újmě. Prostředí vyučovací jednotky musí být klidné, bez hluku. Učitel musí zamezit hluku z klimatizace, hudby a jiných zvuků, které narušují komunikaci s žáky (Reich, Lavay, 2009).

II. Praktická část

5. Charakteristika výzkumu

Praktická část této bakalářské práce pojednává o pohledu žáka sluchově postiženého a pohledu učitele tělesné výchovy na Základní škole pro sluchově postižené Gellnerka v Brně na tělesnou výchovu. Pro uskutečnění případové studie byly zvoleny metody rozhovoru se dvěma učiteli tělesné výchovy a dotazník s žáky druhého stupně dané základní školy. Podnět k vytvoření otázek mi poskytla vedoucí práce Mgr. Petra Kurková, Ph.D. Dotazník byl poskytnut sedmi žákům a byl zcela anonymní a dobrovolný. Žáci o těchto informacích byli předem informováni pomocí tlumočnicka.

5.1 Cíle výzkumného šetření

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit případovou studii pro konkrétní Základní školu Gellnerka Brno. Případová studie popisuje danou školu. Dále se zabývá, jaký má pohled na tělesnou výchovu učitel tělesné výchovy a jaký mají pohled žáci se sluchovým postižením na tělesnou výchovu. Také se zabývá průběhem takové hodiny a zjišťuje, jaké sporty či aktivity žáci preferují.

5.2 Výzkumné otázky

Do výzkumu bakalářské práce byly zařazeny následující výzkumné otázky.

VO 1: Jaký má vliv sluchové postižení na realizaci tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené?

VO 2: Jaký typ sportu\aktivity preferují sluchově postižení jedinci v hodině TV?

VO 3: Jaký je průběh hodiny tělesné výchovy pro sluchově postižené žáky pohledem učitele v ZŠ pro sluchově postižené

VO 4: Jaké jsou pomůcky pro tělesnou výchovu sluchově postižených jedinců?

5.3 Průběh výzkumného šetření

Pro praktickou část byl zvolen rozhovor, dotazník a původně následně hodin, který jsem z technických důvodů nemohla realizovat. Jako první jsem oslovila Základní školu pro sluchově postižené v Olomouci. Školu jsem oslovila pomocí emailu, kde jsem se představila, požádala o absolvování výzkumu v rámci své bakalářské práce a objasnila její cíl. Po pár

týdnech čekání a odeslání více emailů, jsem školu oslovila telefonicky. Oznámili mi, že z důvodu vytíženosti pedagogů mi nejsou schopni vyhovět.

Oslovila jsem tedy Základní školu pro sluchově postižené v Hradci Králové, odeslala jsem stejný email. Po týdnu jsem do školy zavolala, kde mi předali další telefonní číslo na správce sítě. Pán mi sdělil, že můj email spadl do spamu a následně email přeposlal panu zástupci. Žádné odpovědi se mi ale nedostalo.

A tak jsem s poslední nadějí, kde probíhala praktická část této bakalářské práce, oslovila Základní školu pro sluchově postižené Gellnerka v Brně. Pomocí mobilního telefonu, který jsem získala na webových stránkách školy, jsem se spojila s panem ředitelem. V telefonátu jsem požádala o umožnění realizace své bakalářské práce na jeho základní škole. Objasnila jsem téma a průběh práce s požadavky o účasti na hodině tělesné výchovy, rozhovoru s pedagogy tělesné výchovy a dotazníkem pro žáky. Chtěla jsem se účastnit a popsat průběh tělesné hodiny, bohužel v této věci mi nemohlo být vyhověno. Celá škola v rámci tělesné výchovy absolvuje plavecký výcvik, který je prodloužený na celé druhé pololetí. Další malou nepříjemnou komplikací byla absence pedagogů z důvodu nemoci, a tak se moje návštěva musela o necelé tři týdny odložit.

6. Metodika výzkumného řešení

Pro naplnění cílů práce Tělesná výchova pohledem sluchově postiženého jedince a pohledem učitele tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené byl zvolen kvalitativní výzkum – případová studie. Pro jehož tvorbu byly zvoleny dvě metody: polostrukturovaný rozhovor a strukturovaný dotazník.

V kvalitativním výzkumu se nestanovují základní proměnné ani vztahy mezi nimi. Jeho podstatou je sepsání co nejvíce informací o zvoleném subjektu, tedy popsat a vysvětlit zvolený jev do hloubky. Výsledek vzniklý na základě kvalitativního přístupu není možné zobecňovat, platí jen pro daný vzorek. Ke sběru dat se vyžaduje více strategií, které se můžou v průběhu měnit. (Švaříček, 2014)

Případová studie se zabývá do hloubky daným jevem, tedy jedním problémem, jedincem jednou situací nebo vztahem. K tomu využívá techniky sběru dat, které na sebe navazují. Tato výzkumná metoda se využívá nejčastěji v kvalitativním výzkumu. Nejvyužívanější je v sociálních vědách. (Chrastina, 2019)

Polostrukturovaný rozhovor se využívá pro získání kvalitativních dat, jedná se o nejstarší metodu výzkumu. Předem připravené otázky, jejichž pořadí můžeme v průběhu rozhovoru měnit, nebo podle situace přidat otázky nové. Důležité je ověřit si správné pochopení a interpretaci odpovědí účastníka. (Kutnohorská, 2009) Rozhovor byl proveden individuálně s učiteli tělesné výchovy na zvolené škole. Obsahuje 13 otázek.

Strukturovaný dotazník je nejoblíbenější forma metody. Jedná se vlastně o písemné kladení otázek a jeho odpovědí. Pro zprostředkování dotazníku lze využít poštu nebo internetové prostředí, avšak nejlepší způsob je osobní předání. Tak zaručíme stoprocentní návratnost. Využívá se anonymity při vyplňování. (Chráska, 2016) Dotazník pro praktickou část se skládá ze 13 otázek, kde žáci měli na výběr z možností. Při vyplňování dotazníku byli přítomni tlumočníci a učitel. Sestavení nestandardizovaného dotazníku vycházelo z článku Změlíkové a Kurkové (2021).

7. Charakteristika výzkumného souboru

Pro práci byl zvolen kvalitativní výzkum pomocí metody případové studie, která byla realizována na Základní škole pro sluchově postižené Gellnerka v Brně. Jedná se o dva polostrukturované rozhovory s učiteli tělesné výchovy. Rozhovor probíhal ve třídě s každým individuálně. Před rozhovory byli účastníci informováni o cíli výzkumu a o možnosti kdykoliv rozhovor ukončit. Dotazník se dostal k sedmi žákům se sluchovým postižením druhého stupně, který byl realizován v hodině s přítomností vyučujícího a tlumočnický.

7.2 Charakteristika základní školy

Škola Gellnerka v Brně zahrnuje školu mateřskou, základní a střední. Její pracoviště je odloučeno do dvou na sebe nezávislých budov. Mateřská škola společně se základní se nachází v jedné budově, a ve druhé je umístěna škola střední.

Základní škola Gellnerka se nachází v městské části Lesná v Brně. Jedná se o malou školu, která je sloučena se školou mateřskou. Přístup po škole je bezbariérový. V areálu školy se nachází stravovací zařízení s vlastním kuchařem.

Škola nabízí třídy pro děti s vážnými vadami řeči a souběžným postižením více vadami, kde je školní docházka devítiletá. A třídy pro žáky se sluchovým postižením a souběžným postižením více vadami, kde je docházka desetiletá. Prvním rokem je třída přípravná. Žákům se sluchovým postižením je poskytnuto bilingvální vzdělávání, jejich komunikace s pedagogy je v českém i znakovém jazyce.

Ve třídách se učí podle RVP ZV nebo mají žáci individuální vzdělávací plán. Jedná se o malotřídní školu. Vyučování začíná v 8:00 hodin a výuka trvá 45 minut a přestávky od 5–20 minut. Za příznivého počasí tráví žáci svačinovou přestávku v atriu, kde se nachází lavičky na sezení a houpáčka. Pro žáky prvního stupně je přístupná školní družina.

Ve škole se zaměstnává pět učitelů a tři asistenty, kteří zajišťují individuální přístup k žákům. Ke každé třídě spadá kmenová učebna, v některých se nachází interaktivní tabule. Škola má plně vybavenou počítačovou místnost pro hodiny informatiky, cvičnou kuchyni pro výuku praktických činností.

Stěžejní je úzká spolupráce s rodiči, kteří mohou po domluvě kdykoliv navštívit budovu školy. Čtyřikrát do roka se konají třídní schůzky a také hovorové hodiny, kam může přijít i žák a poslechnout si nebo obhájit své školní výsledky.

7.3 Charakteristika tělocvičny

Škola nemá ve vlastnictví prostory tělocvičny. Musejí si pronajímat tělocvičnu, která je kousek od školy, ale nemá řádné vybavení ani nářadí. V příznivém počasí využívají místní nedaleké venkovní hřiště. Celé druhé pololetí se žáci účastní plaveckého výcviku nedaleko školy.

8. Rozhovor

Polostrukturovaný rozhovor probíhal ve třídě s pedagogy tělesné výchovy s respondentem X a Y, s každým individuálně. Rozhovor obsahuje 13 otázek.

8.1 rozhovor s respondentem X

Rozhovor poskytl respondent X. Respondent X se po 10 letech vrátil z mateřské dovolené, díky tomu mohl poskytnout náhled tělesné výchovy před i v současné době.

1. Myslíte si, že je tělesná výchova mezi žáky se sluchovým postižením oblíbená?

Myslím si, že je oblíbená spíše u žáků druhého stupně. Teď se aktivně podílíme na plaveckém výcviku.

2. Myslíte si, že je tělesná výchova důležitá pro jedince se sluchovým postižením?

Nejen pro sluchově postižené ale obecně pro všechny. Má vliv na zdraví i na psychiku jedince.

3. V jakém časovém rozmezí je tělesná výchova zastoupena v rozhovoru?

2x týdně v pátek. Pro malé je umožněn sportovní kroužek 1x týdně.

4. Je potřeba více tělesné výchovy v rozvrhu?

Pohybová stránka začíná už v rodině, myslím si, že to škola už nezachrání. Starší žáci nemají zájem o sportovní kroužky. Zajímá je jen samá Wi-fi.

5. Jaký typ činnosti si nejčastěji vybírají žáci? Co nejčastěji chtějí hrát nebo dělat?

Nejoblíbenější jsou kolektivní hry, rádi hrají na honěnou nebo na rybáře

6. Jakou činnost preferujete v hodinách vy? A proč?

Pohybové týmové hry, třeba závody ve skupince. Protože se zapojí všichni děti a musí spolupracovat. Mladší děti získají od starším zkušenosti.

7. Liší se hodiny tělesné výchovy kvůli míře postižení?

Hodně přihlížíme, když je žák po nějaké operaci, má pohybové úlevy.

8. Jak je upravena tělesná výchova pro sluchově postižené? (př. v aktivitách)

Například při plavání není žádný zvukový signál, musíme nahradit signálem světelným. Nejdůležitější je předem vše jasně vysvětlit. Používáme řeč těla, pohyby rukou a světelné signály.

9. Je důležitá účast tlumočnicka při hodinách? A asistenta?

Ano, zejména asistentů, kteří dbají na bezpečnost žáků, pomáhají koordinovat hodinu. Například při hodě koulí hlídají, kdy žák může házet, kde má stát.

10. Kde vidíte největší úskalí v realizaci tělesné výchovy?

Hlavně v absenci tělocvičny, vlastně nemáme vlastní zázemí, tělocvična se musí rezervovat dopředu. Vždy předem říct kam jdeme, co se bude dělat a poučit je o bezpečnostním chování, musíme dbát na to, aby neutíkali, kam nemají.

11. Jaký má vliv sluchové postižení na tělesnou hodinu?

Pokud mají zdravou tělesnou schránku, žádné úskalí není. Důležité je informovat a použít světelné signalizace.

12. Popište mi, jak probíhá hodina tělesné výchovy. Úvod, aktivity, závěr.

Teď teda probíhá plavecký výcvik. Jsou rozděleni do tří skupin – začátečník, pokročilý a plavci. Jsou tři instruktoři, kteří vedou hodinu. My s tlumočníky pomáháme v komunikaci. Jinak začínáme nástupem, pak společně žáci běží na zahřátí a následuje rozcvička. Pak podle aktivity, většinou hrajeme kolektivní hry. Někdy se dělíme na mladší a starší. Mladší osvojují motoriku nebo dělají překážkovou dráhu. Na starší pak klademe vyšší nároky, basketbal, volejbal, vybíjená. Nebo hrajeme kolektivní hry všichni dohromady.

13. Jaký je Váš pohled na tělesnou výchovu?

Je velký rozdíl teď a před 10 lety. Musíme dávat víc pozor na úrazy. Děti jsou lenivější a nemotornější. Vydrží méně, rozcvička je jak s gumovými panenky. Jde vidět, že to jsou počítačové děti. Chybí jim soutěživost a průbojnost. My děti nasměrujeme nebo motivujeme, ale rodina musí táhnout k pohybu.

14. Doplnující informace o účasti na soutěžích a akcích.

Teď jsme se zúčastnili „Plzeňské kachny“ s umístěním 1. a 3. místo. Je to plavecká soutěž. Dřív se jezdilo s fotbalem i basketbalem, ale s Covidem je útlum. Jde poznat i na dětech úpad motivace. Teď se pomalu soutěže obnovují. Je 14 škol pro sluchově postižené, které soutěží v atletice, plavání nebo třeba basketbalu.

8.2 Rozhovor s respondentem Y

Rozhovor poskytl respondent Y.

1. Myslíte si, že je tělesná výchova mezi žáky se sluchovým postižením oblíbená?

Je to individuální. Někdo se rád hýbe, někdo je prostě gaučový typ.

2. Myslíte si, že je tělesná výchova důležitá pro jedince se sluchovým postižením?

Asi jako pro všechny ostatní.

3. V jakém časovém rozmezí je tělesná výchova zastoupena v rozhovoru?

2x týdně v pátek

4. Je potřeba více tělesné výchovy v rozvrhu?

To záleží, jsou tu kombinované postižení, kterým by více hodin prospělo.

5. Jaký typ činnosti si nejčastěji vybírají žáci? Co nejčastěji chtějí hrát nebo dělat?

Vybíjenou, fotbal a obecně plavání, které jim jde nejlépe.

6. Jakou činnost preferujete v hodinách vy? A proč?

Snaha o všestranný rozvoj pohybového aparátu – základní věci jako třeba kotoul.

7. Liší se hodiny tělesné výchovy kvůli míře postižení?

Hlavně v komunikaci. Většinou se pískne a děti slyší, ale taky musíte pobíhat a nahánět komunikaci očí.

8. Jak je upravena tělesná výchova pro sluchově postižené? (př. v aktivitách)

Použití červeného praporku pro upoutání pozornosti, balóny atd. Nic speciálního.

9. Je důležitá účast tlumočnicka při hodinách? A asistenta?

Učitelé ovládají znakový jazyk, tak tlumočnick není ani potřeba. Ale asistenti ano. Opravují žáky v pohybu, pomáhají hlídat a usměrňovat žáky.

10. Kde vidíte největší úskalí v realizaci tělesné výchovy?

Máme málo dětí v ročníku, proto jsou všichni dohromady, vlastně 1.–9. třída, pořádně si nezaprají.

11. Jaký má vliv sluchové postižení na tělesnou hodinu?

Je to jenom v komunikaci, trvá žákům, než pochopí. Musíme dovysvětlovat.

12. Popište mi, jak probíhá hodina tělesné výchovy. Úvod, aktivity, závěr.

Začínáme nástupem, jeden žák spočítá a udělá proslov. Následuje společně běh + rozcvička. Dělení na mladší a starší žáky a podle plánu. Nebo společně kolektivní hry. Na závěr je klasicky nástup, rozloučení a odchod.

13. Jaký je Váš pohled na tělesnou výchovu?

Je potřebná pro pohyb žáků. Významně se neodlišuje od normální tělesné výchovy.

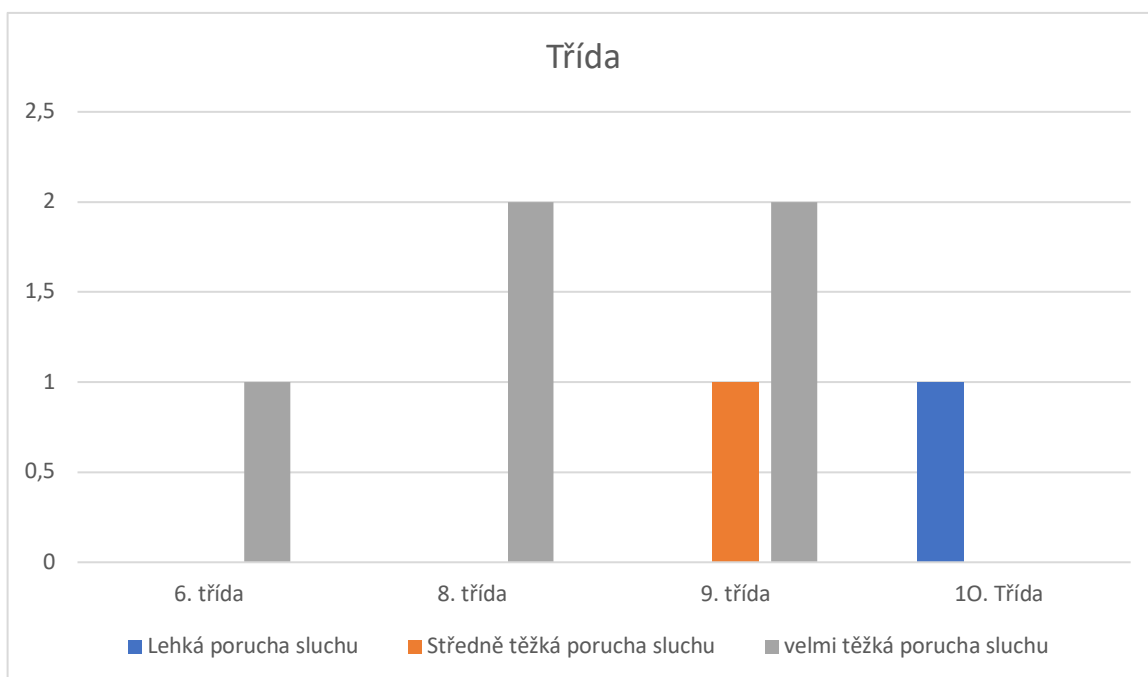
9. Dotazník

Vyplňování dotazníku probíhalo za pomoci tlumočnicka u sedmi žáků Základní školy pro sluchově postižené Gellnerka v Brně. Dotazník jsem předala vyučujícímu dané hodiny s rozbohem potřebných informací, následně jej žáci s pomocí vyučujícího a dvou asistentů vyplnili. Během vyplňování jsem vedla ve vedlejší místnosti rozhovor s respondenty – učiteli tělesné výchovy. Polostrukturovaný dotazník se skládá ze 14. otázek, první dvě nás seznamují se subjektem, zbylé se týkají vztahu k tělesné výchově. Dotazník obsahuje 10 uzavřených a čtyři otevřené otázky. První fází zpracování dat byla kontrola vyplněných dotazníků. Pro následné vyhodnocení dat bylo použito grafické znázornění pomocí programu Microsoft Excel 365. Grafy jsou členěny podle stupně postižení na lehkou poruchu sluchu, středně těžkou poruchu sluchu a velmi těžkou poruchu sluchu, z důvodu vyhodnocení názoru postiženého jedince. U otevřených otázek, posledních čtyř, není využito grafu, ale popisu získaných dat.

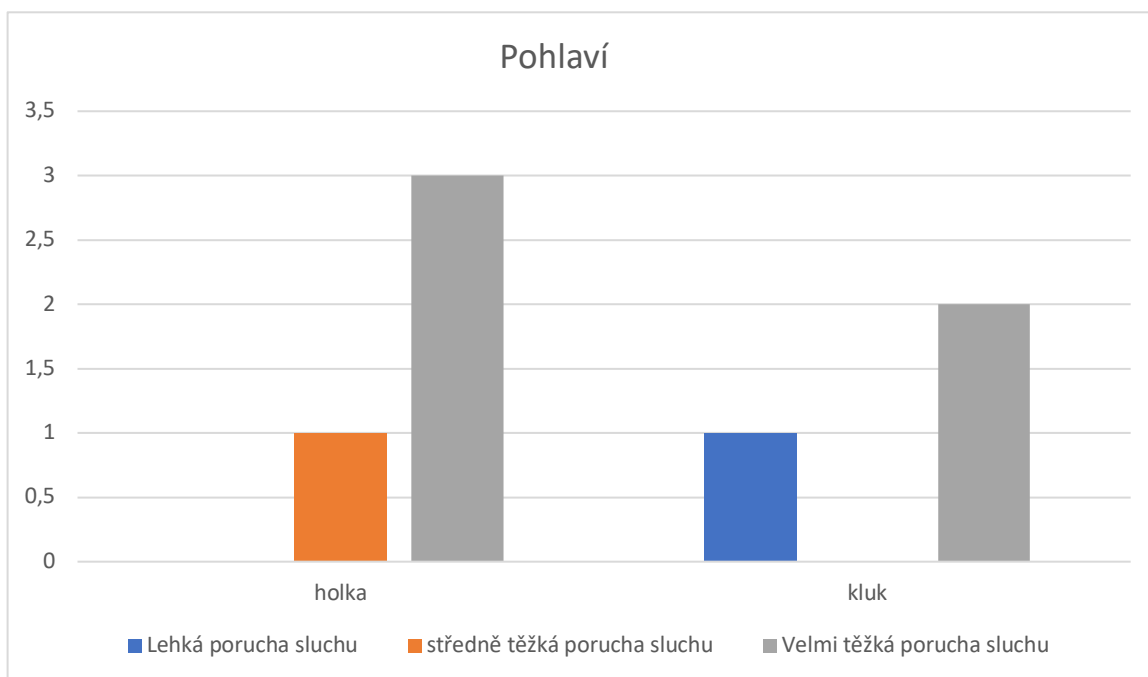
9.1 Vyhodnocení dotazníku

V prvních třech položkách zjišťujeme informace o respondentech, tedy žácích. Dozvídáme se, že se dotazníku zúčastnili žáci 6., 8., 9. a 10. tříd (Graf 1), dohromady čtyři holky a tři kluci (Graf 2). Stěžejní položkou byla míra ztráty sluchu (Graf 3). Lehkou poruchu sluchu má jeden z respondentů, stejně tak jako středně těžká ztráta sluchu, žádné zastoupení nebylo u těžké poruchy sluchu. Nejvíce zastoupená, s pěti respondenty, je velmi těžká ztráta sluchu včetně hluchoty.

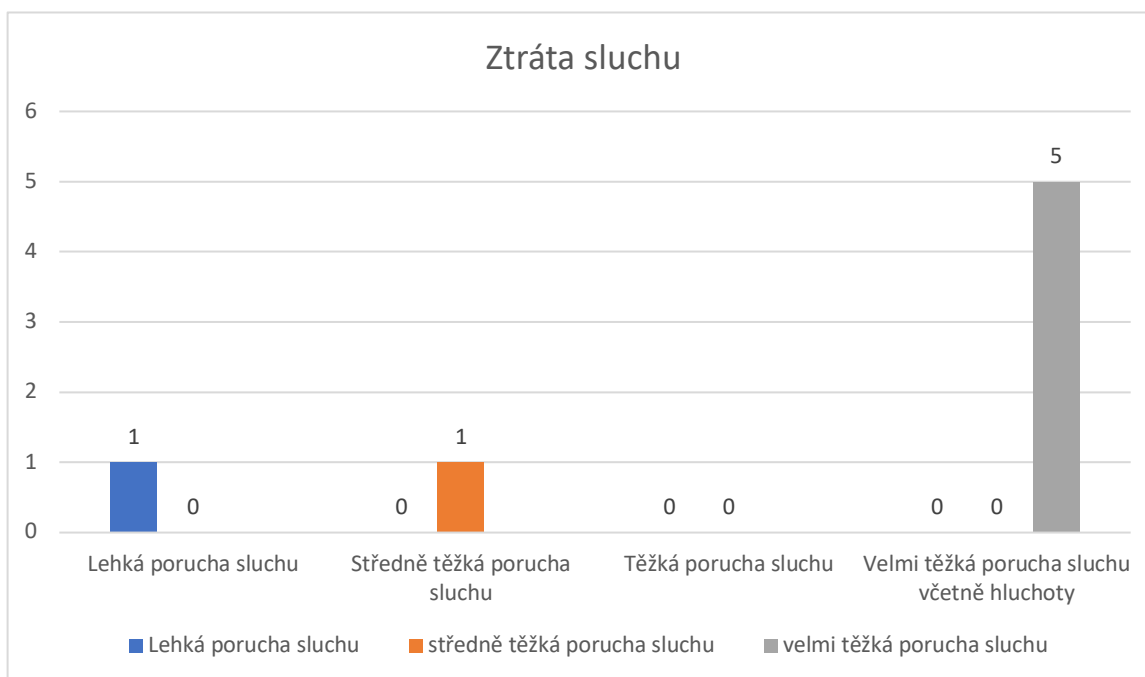
Graf 1 – Třída

Graf 2 – Pohlaví

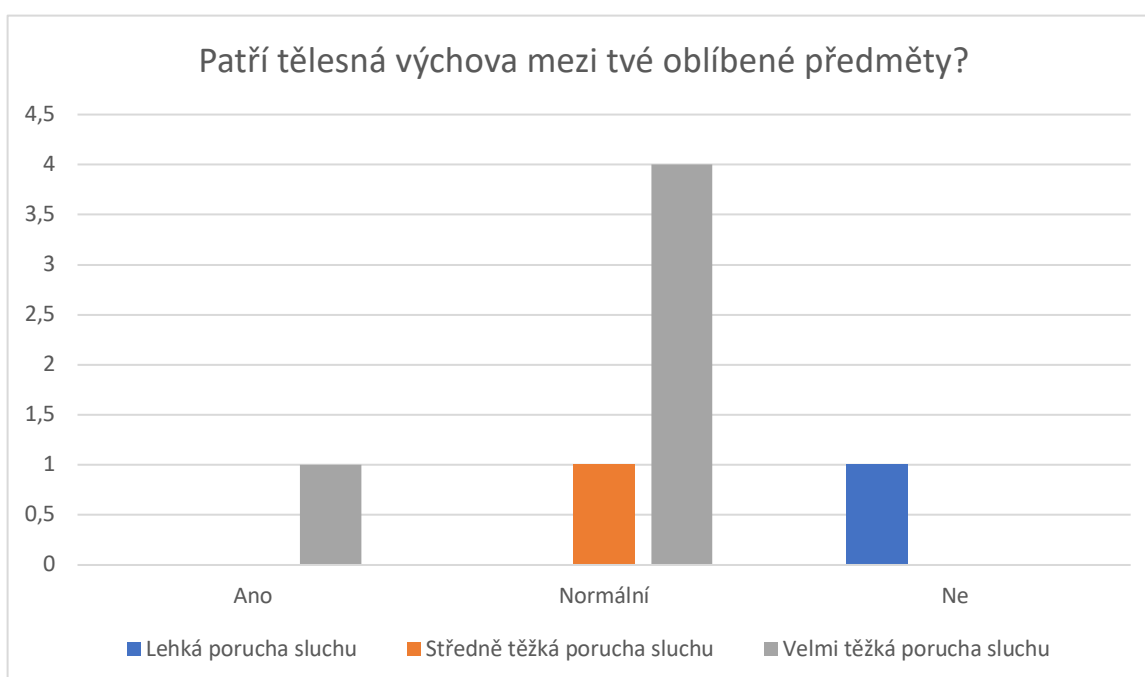

Graf 3 – Míra ztráty sluchu

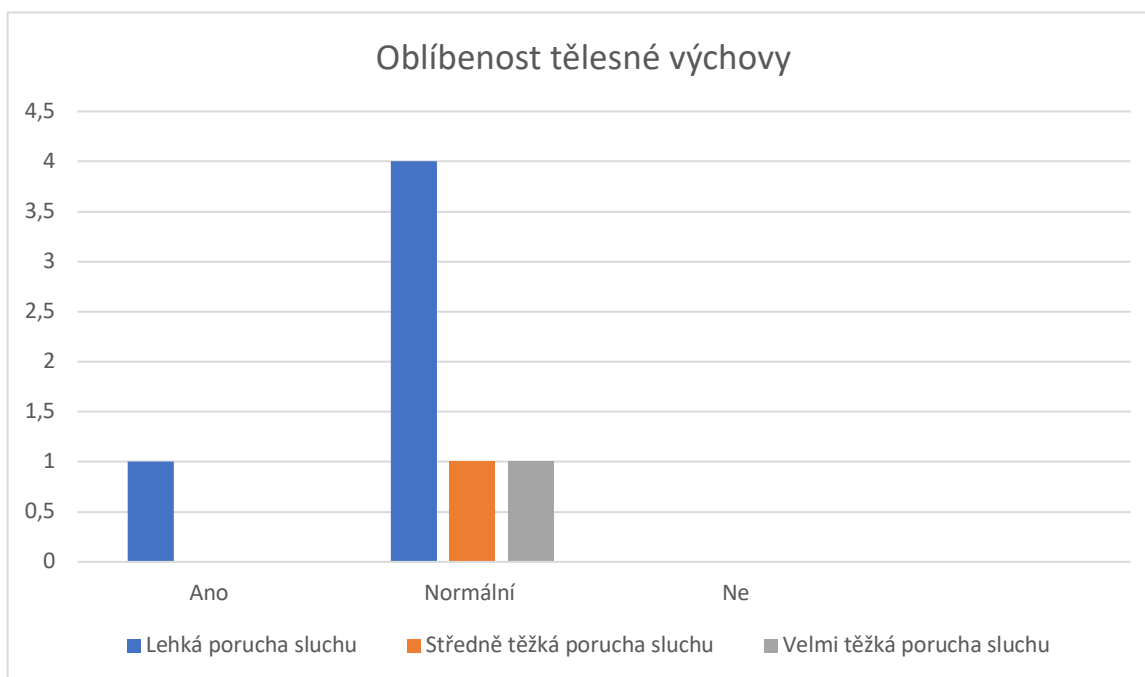

Čtvrtá otázka (Patří tělesná výchova mezi tvé oblíbené předměty?) a pátá otázka (Myslíš si, že patří tělesná výchova mezi oblíbené předměty spolužáků?) sleduje oblíbenost tělesné výchovy mezi žáky. Z Grafu 4 vyčteme, že tělesná výchova u žáků nepatří mezi oblíbené předměty. Největší zastoupení má na neutrálním poli. Jeden zvolil předmět za neoblíbený. Graf 5 ukazuje, že si žáci myslí, že je předmět neutrální u většiny spolužáků nebo málo oblíbený.

Graf 4 – Oblíbenost tělesné výchovy

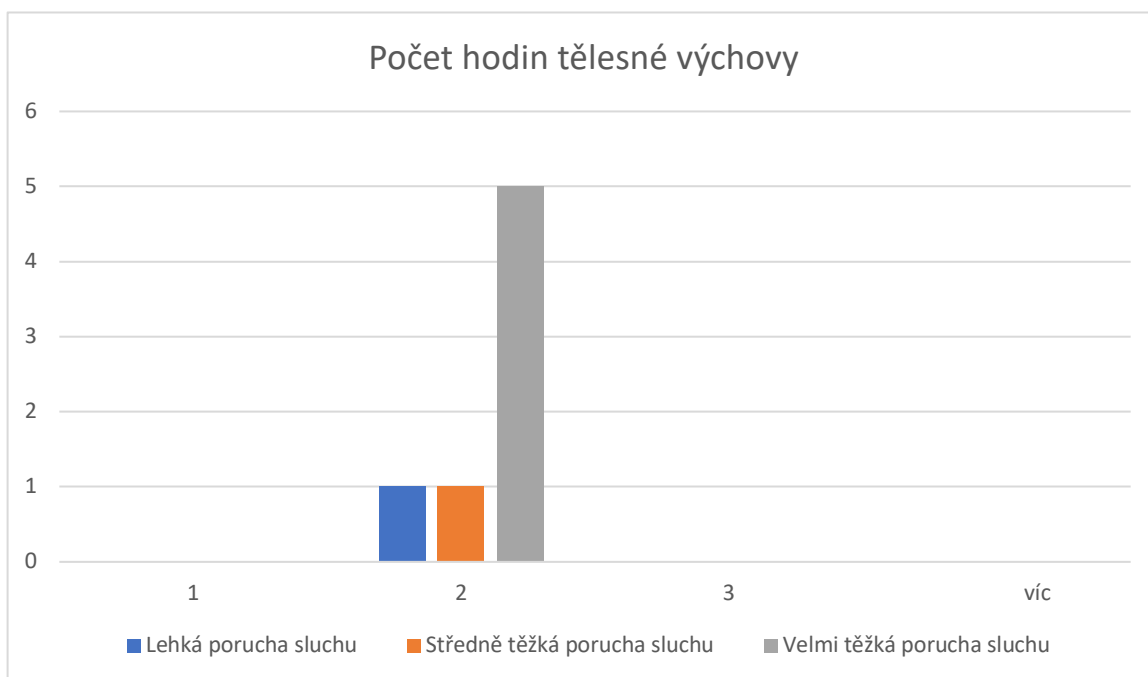

Graf 5 – Oblíbenost tělesné výchovy spolužáků

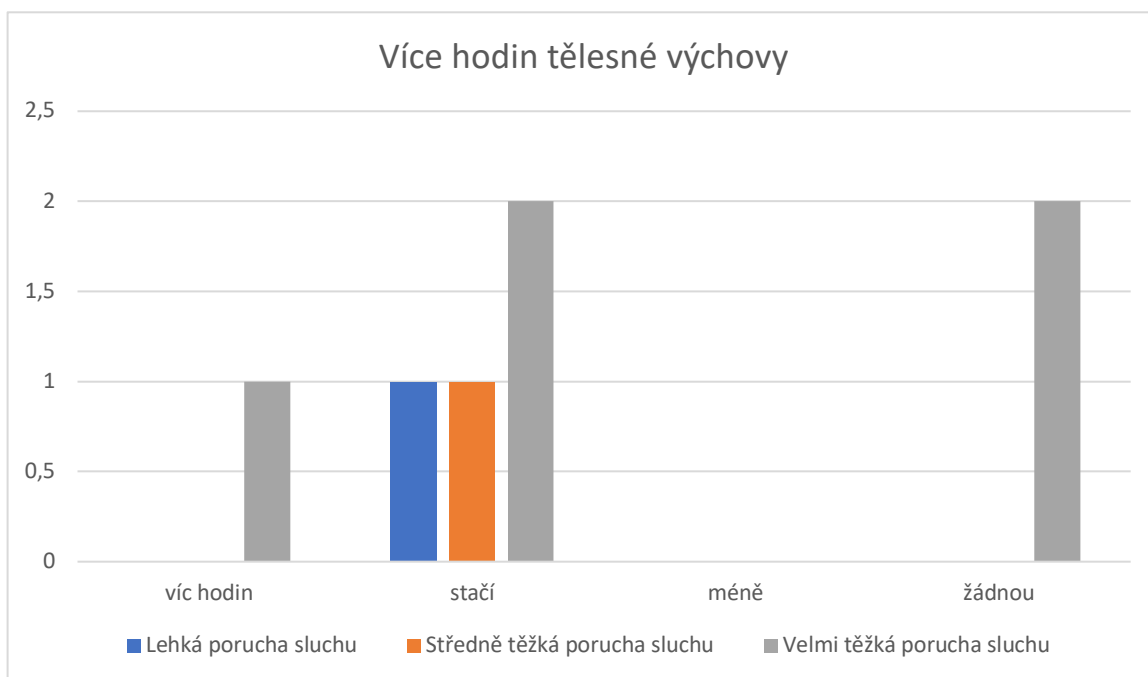

Šestá až osmá otázka se zabývá především počtem hodin. Jelikož respondenti mají hodiny tělesné výchovy společně, je odpověď na otázku „Kolik hodin týdně máš tělesnou výchovu?“ jednoznačná. Graf 6 ukazuje zastoupení tělesné výchovy v časové dotaci 2 hodiny týdně. Graf 7 odpovídá na otázku „Chtěl bys více hodin tělesné výchovy?“ Čtyřem respondentům stačí výuka, jeden by si přál více hodin a dva by raději neměli žádný tělocvik. Graf 8 vypovídá o pocitech, když hodina odpadne (Tvá reakce, když odpadne tělesná výchova?). Třem respondentům je to jedno, tři respondenti mají radost z nich dva velkou. Jeden respondent odpověděl, že se zlobí.

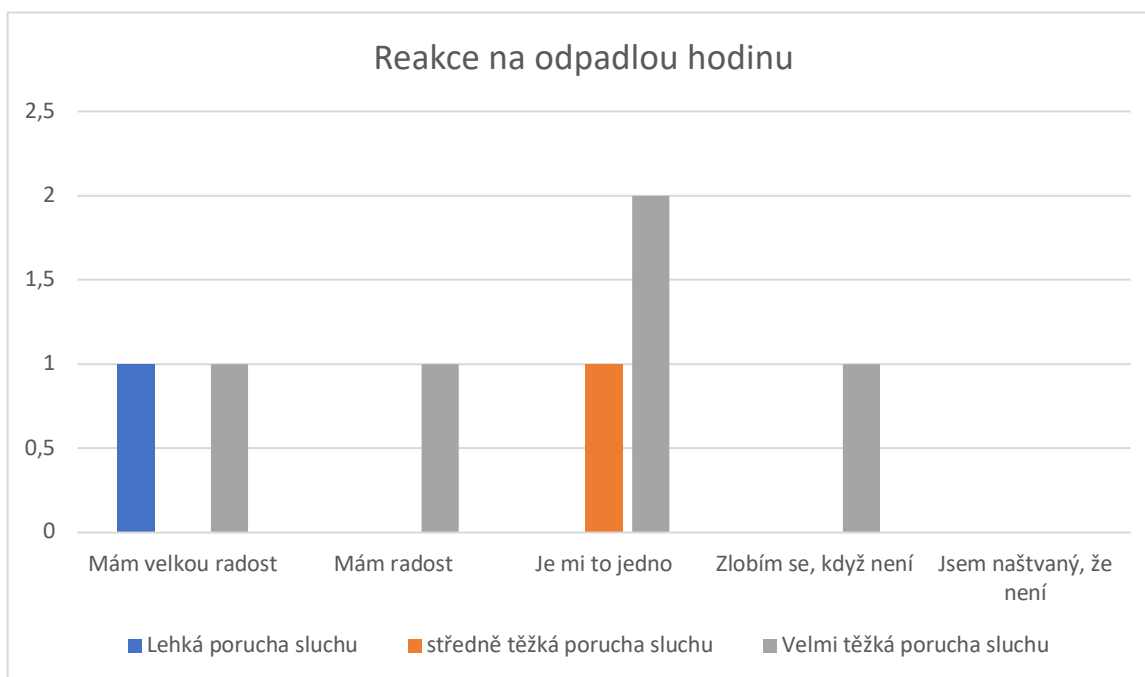
Graf 6 – Počet hodin tělesné výchovy za týden

Graf 7 – Více hodin tělesné výchovy

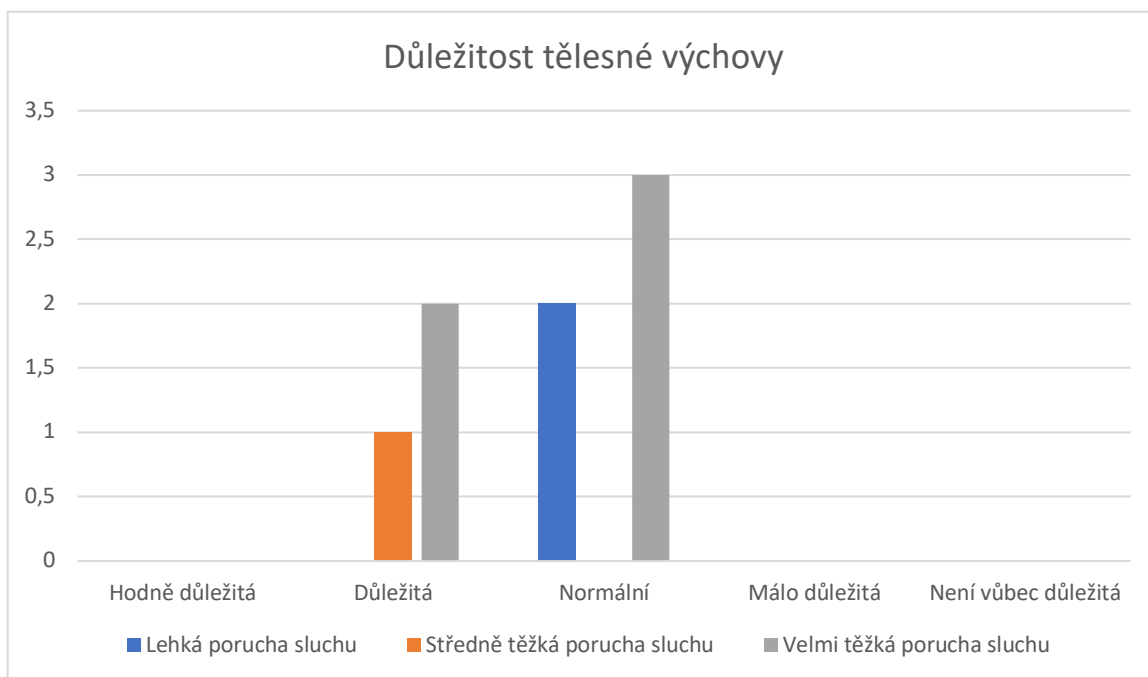

Graf 8 – Reakce na odpadlou hodinu tělesné výchovy

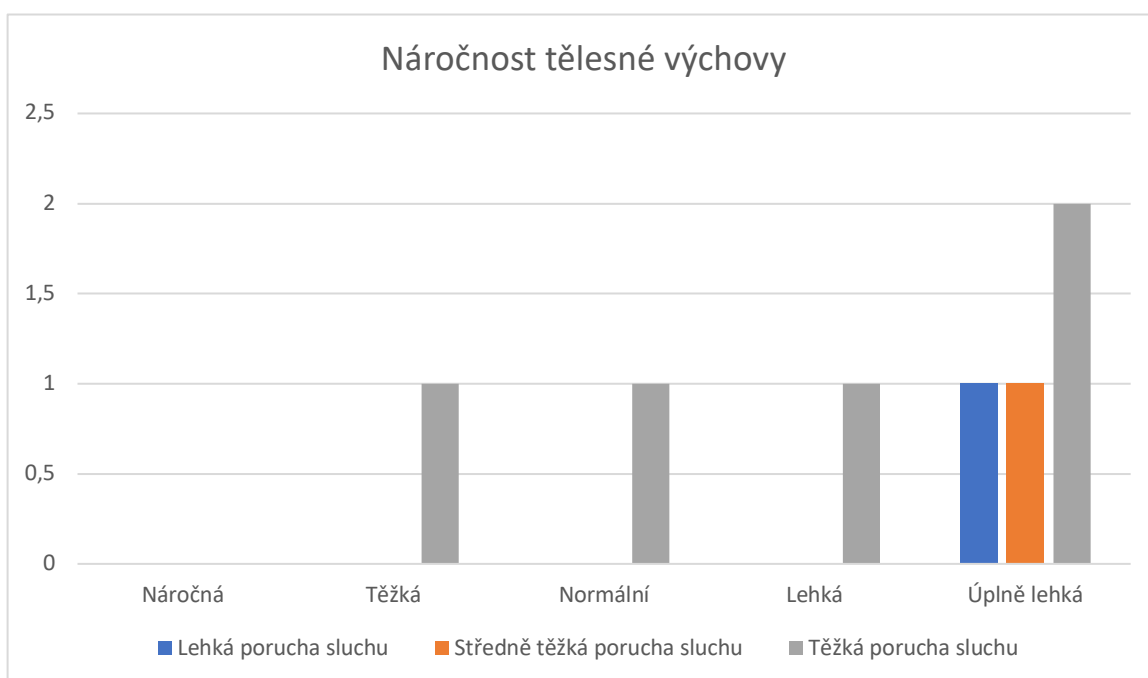

„Jak je pro tebe tělesná výchova důležitá? Jak je pro tebe tělesná výchova náročná?“ Tyto otázky vyhodnocují poslední dva grafy. Pět respondentů uvedlo, neutrální postoj k důležitosti, další tři vnímají tělesnou výchovu jako důležitou (Graf 9). Z grafu 10 je patrné, že je předmět velmi lehký, tuto odpověď označila většina, tedy čtyři. Jeden zaznačil normální a pro jednoho je tělesná výchova těžká. Na otázku „Jak se cítíš při hodině tělesné výchovy?“ žáci odpovídali jednoznačně. Cítí se normálně.

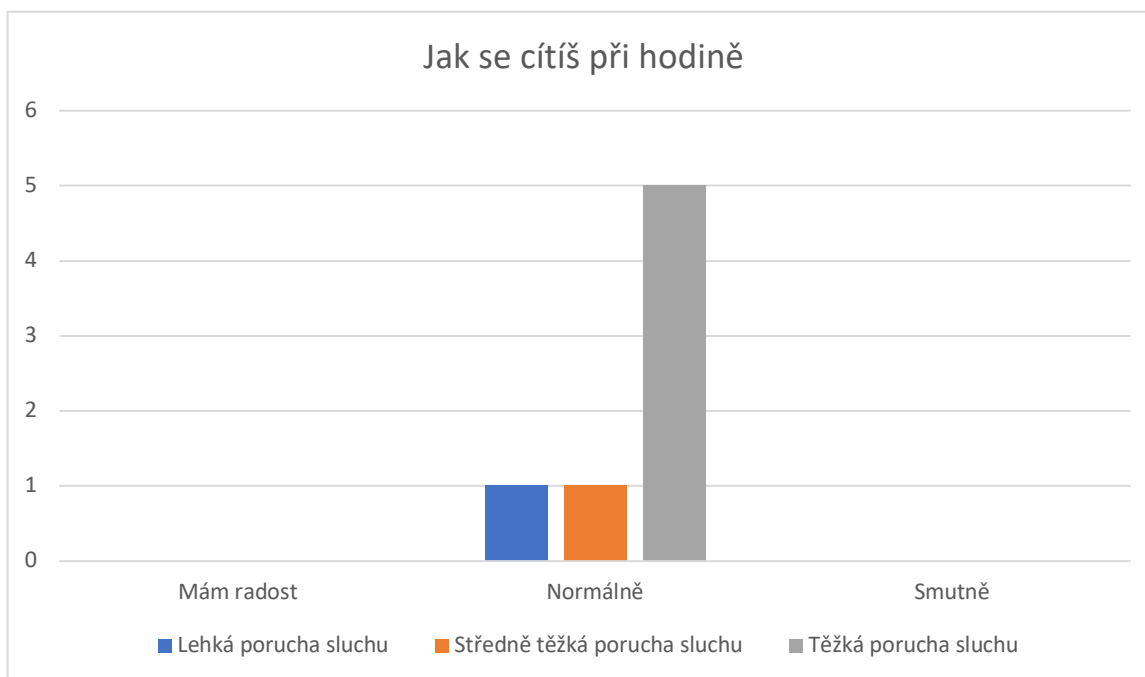
Graf 9 – Důležitost tělesné výchovy

Graf 10 – náročnost tělesné výchovy

Graf 11. – Jak se cítíš při hodině

Co máš rád na tělesné výchově?

U pěti respondentů se objevily kolektivní hry (bába, rybičky) a hry s míčem (basketbal, volejbal). Jeden respondent uvedl plavání. Poslední respondent uvedl, že nic.

Co nemáš ráda na tělesné výchově?

Tři respondenti uvedli, že neradi hrají fotbal. Dva uvedli, že nemají rádi běh. Jeden respondent uvedl vybíjenou a jeden, že na hodině tělesné výchovy nemá rád všechno.

Co nejraději děláš v tělesné výchově? Jakou aktivitu/sport?

Tři respondenti nejraději hrají kolektivní nebo míčové hry. Dva za nejoblíbenější aktivitu označují plavání. Jeden nejraději běhá a jeden nejraději nedělá nic.

Jak probíhá hodina tělesné výchovy?

Pět respondentů uvedlo rozdělení hodiny na začátek a aktivitu hodiny. Dělají nástup, rozcvičku a pak hrají hry nebo běhají. Jeden respondent odpověděl, že neví. Jeden respondent uvedl, že v hezkých dnech chodí na procházky nebo cvičí venku. V poslední době probíhá plavání.

10. Odpovědi na výzkumné otázky

VO 1: Jaký má vliv sluchové postižení na realizaci tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené?

Na základě odpovědí respondentů X a Y víme, že sluchové postižení na tělesnou výchovu má zejména vliv v komunikaci. Kdy učitelé musí zaujmout silným gestem a hledat oční kontakt, pro upoutání pozornosti. Další vliv na realizaci tělesné výchovy je zdravotní stav dítěte, když je žák po operaci, má určité pohybové úlevy, nebo při užití žáků kompenzačních pomůcek. Z toho důvodu musí vyučující myslet na tyto faktory a podle toho volit pohybovou aktivitu. Na důležitost vizuální komunikace a dalších komunikačních nástrojů poukázala studie Kurkové a Scheetz (2016). Autorky zjistily, že je potřeba pro bezproblémovou komunikaci v tělesné výchově mít dovednosti ve znakovém jazyce, získat pozornost studenta, než začneme s instrukcemi, použít názorné videoukázky, včetně opakování, dokud nenastane zlepšení.

VO 2: Jaký typ sportu/aktivity preferují sluchově postižení jedinci v hodině TV?

Sluchově postižení jedinci z dotazníkového měření preferují hry skupinové a hry míčové. Druhou oblíbenou aktivitou je plavání. Co žáci nemají rádi je fotbal a běh. Naše zjištění se liší od zjištění Kurkové (2019), kde žáci se sluchovou ztrátou preferovali nejčastěji fotbal a florbal. Méně často však žáci preferovali plavání. Tato odlišnost může být způsobena právě tím, že žáci z Gellnerky měli celé jaro plavecký výcvik. Dostupnost sportovních zařízení (plavecký bazén, atletický stadion) může mít vliv na preferencích jedinců se sluchovým postižením. To byl také případ americké školy, kde plavecký bazén byl součástí areálu školy (Kurková, Scheetz, Stelzer, 2010).

VO 3: Jaký je průběh hodiny tělesné výchovy pro sluchově postižené žáky pohledem učitele v ZŠ pro sluchově postižené

Tělesná výchova pro sluchově postižené žáky na základní škole pro sluchově postižené má průběh jako tělesná výchova na běžné základní škole. Hodina je rozdělena na úvod, hlavní část a závěrečnou část. V úvodu žáci začínají nástupem, kdy jeden žák spočítá přítomné žáky. Následuje běh na zahřátí a rozcvičení. Podle plánované aktivity se žáci rozdělí podle věku na mladší a starší. Pokud jde o kolektivní hry, hrají všichni žáci společně. Na závěr hodiny žáci provedou nástup, rozloučí se a odchází se převlékat.

VO 4: Jaké jsou pomůcky pro tělesnou výchovu sluchově postižených jedinců?

Při tělesné výchově se sluchově postiženými žáky se nevyužívají zvláštní speciální pomůcky. Učitelé nepoužívají píšťalky, nahrazují se vizuálními signály, praporky, ilustračními videi, které jsou zaměřené na zrakový smysl. Učitelé při vyučovací jednotce využívají pomoci pedagogických asistentů, kteří napomáhají v koordinaci žáků a dbají na jejich bezpečí. Tlumočnická při hodině nemá takový význam, protože učitelé ovládají znakový jazyk. Důležitou roli během cvičení plní asistent pedagoga. Opravují žáky v pohybu a pomáhají s organizováním a průběhem různých her a cvičení. Dbají také na bezpečnost žáků. Na důležitost asistenta pedagoga v hodinách tělesné výchovy poukázala studie Kurkové, Scheetz, Stelzera (2010), kde v hodinách amerických žáků se sluchovým postižením cvičí na sedmi místech najednou pod dohledem sedmi učitelů a sedmi asistentů.

Závěr

V bakalářské práci jsem se zabývala pohledem sluchově postiženého jedince na tělesnou výchovu a pohledem učitele tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Praktická část uvádí do problematiky sluchového postižení, vymezuje pojem sluchu a seznamuje se sluchovými vadami. Pozornost v této části byla věnována výchovně vzdělávacímu systému tělesné výchovy.

Praktická část je realizovaná na Základní škole pro sluchově postižené Gellnerka v Brně. Škola nemá vlastní tělocvičnu, což se stává velkou překážkou v realizaci výchovy. Účastníci dotazníkového šetření byli žáci druhého stupně uvedené školy. Celkový šetřený vzorek pro dotazník byl sedm žáků, z toho čtyři dívky a tři chlapci. Forma postižení byla zastoupena v počtu: jednou lehká porucha sluchu, jednou středně těžká porucha sluchu a pět žáků s velmi těžkou poruchou sluchu. Žáci v rámci výzkumu odpovídali na otázky týkající se tělesné výchovy. Druhou skupinou šetření pro rozhovor byli dva respondenti X a Y, učitelé tělesné výchovy na dané škole.

Na základě vyplněných dotazníků od sedmi žáků druhého stupně a rozhovoru s učitelem tělesné výchovy vyplývají následující odpovědi na stanovené cíle.

Dotazování učitelé tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené shledává tělesnou výchovu stejně důležitou pro sluchově postižené jedince, jako pro jedince bez postižení. Pohyb je obecně jedním z nejdůležitějších faktorů pro zdravý životní styl. Tělesná výchova proto zastupuje alespoň minimální přísun pohybu za týden. Můžeme říct, že učitelé nahlíží na žáky jako lenivé. Respondent X dokonce pojednává, že vztah k pohybu a samotné tělesné výchově vychází z rodin. Děti jsou více lenivé a raději by si hrály s moderní technologií. Vyučovací jednotka není nijak specifická, hlavní důraz je kladen na pomůcky, které jsou zaměřené na zrakový smysl. Učitel musí hledat oční kontakt, který nahrazuje píšťalku. Důležitým vlivem pro realizaci vyučovací jednotky je zdravotní stav dítěte, když je žák po operaci, má pohybové úlevy. Komplikací pro realizaci výuky se stává i malý počet žáků v ročnících, třídy je nutno spojovat. Učitel volí vhodné a přiměřené aktivity věku, nejčastěji hry kolektivní.

Žáci z dotazníkového šetření neřadí tělesnou výchovu mezi své oblíbené ani neoblíbené předměty. Tři z respondentů si uvědomují důležitost výuky. Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně, které žákům stačí. Dva žáci vykazují negativní postoj k předmětu, nechtěli by žádnou hodinu. Když daná hodina odpadne, žáci projevují pocit radosti. Tělesnou výchovu žáci řadí do kategorie předmětů velmi lehkých. Nejoblíbenější aktivitou při výuce jsou hry míčové

a skupinové, nebo rádi chodí na plavecký výcvik. Při hodině se cítí normálně. Obecně z dotazníků vyplývá, že žáci dané školy mají kladný vztah k tělesné výchově.

Tento výzkum byl prováděn jen na malém vzorku žáků a učitelů na území České republiky, proto není možné brát výsledky jako obecně platné. Bakalářská práce se může dále rozvíjet v praktické části ve srovnání tělesné výchovy na běžné základní škole a na škole základní pro sluchově postižené.

Souhrn

Hlavním cílem bakalářské práce bylo popsat, jak vnímá tělesnou výchovu sluchově postižený jedinec a učitel tělesné výchovy na ZŠ pro sluchově postižené. Dále zjistit, jaký vliv má tělesné postižení na realizaci tělesné výchovy, jakou sportovní aktivitu preferují jedinci se sluchovým postižením, jaký je průběh tělesné hodiny a jaké pomůcky se využívají.

Teoretická část seznamuje s problematikou sluchového postižení, se sluchem, s klasifikací sluchových vad a nahlíží do oboru surdopedie. Dále je zaměřena na vymezení pojmu tělesná výchova, nahlíží do RVP ZV tělesné výchovy.

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na pohled jedince se sluchovým postižením na tělesnou výchovu a pohledem učitele tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené na tělesnou výchovu. Práce je realizována na Základní škole pro sluchově postižené Gellnerka v Brně pomocí kvalitativního výzkumu případové studie. K dosažení cílů je použita metoda polostrukturovaného rozhovoru, který proběhl se dvěma učiteli tělesné výchovy dané školy a metoda strukturovaného dotazníku. Dotazníku se účastnilo sedm žáků druhého stupně, který žáci vyplnili pomocí tlumočnicků. Data z dotazníků jsou zpracována do grafů pomocí Microsoft Excel 365. Jelikož byl pro výzkum zvolen malý vzorek, nelze brát výsledky výzkumu jako obecně platné.

Dotazování učitelé hodnotí tělesnou výchovu jako důležitou, jak pro sluchově postižené jedince, tak i pro jedince zdravé. Největší úskalí vidí při malém počtu žáků na škole a v pomůckách. Pomůcky jsou zaměřeny na zrakové smysly, z toho důvodu musí učitelé s žáky neustále hledat oční kontakt. Rozložení hodiny má obvyklou strukturu vyučovací hodiny: úvod, hlavní část a závěr. Volené aktivity jsou přiměřené věku.

Z dotazníku vyplývá, že žákům stačí časová dotace dvou hodin týdně. Hodinu radí do kategorie předmětů velmi lehkých. Jako nejoblíbenější aktivitu při výuce žáci volí hry společenské nebo míčové, další oblíbenou činností je plavecký výcvik. Dva žáci uvedli negativní postoj k tělesné výchově, předmět by neměli vůbec. I přesto můžeme hodnotit postoj dotazovaných žáků k tělesné výchově jako kladný.

Klíčová slova: Sluchové postižení, sluchově postižený jedinec, tělesná výchova

Summary

The main goal of the bachelor thesis was to describe how a hearing-impaired individual and a physical education teacher at a primary school for the hearing-impaired perceive physical education. Furthermore, to find out what effect physical disabilities have on the implementation of physical education, what sports activity is preferred by individuals with hearing disabilities, what is the course of the physical education class and what aids are used.

The theoretical part introduces the issue of hearing impairment, hearing, the classification of hearing defects and gives an overview of the field of surdopeddy. It is also focused on the definition of the term physical education, looking at the RVP ZV physical education.

The practical part of the bachelor's thesis is focused on the view of an individual with a hearing impairment on physical education and the view of a physical education teacher at an elementary school for the hearing impaired on physical education. The work is effective at the Elementary School for the Hearing Impaired Gellnerka in Brno using qualitative case study research. To achieve the goals, the method of a semi-structured interview, which took place with two physical education teachers of the given school, and a structured questionnaire is used. Seven second-grade pupils took part in the questionnaire, which the pupils filled out with the help of interpreters. The data from the questionnaires are processed into graphs using Excel 365. Since a small sample was chosen for the research, the results of the research cannot be taken as generally valid.

The interviewed teachers rate physical education as important, both for hearing-impaired individuals and for healthy individuals. He sees the biggest difficulties in the small number of pupils at the school and in the aids. The aids are focused on the visual senses, so teachers must constantly make eye contact with the students. The layout of the lesson has the usual structure of a lesson: introduction, main part and conclusion. Selected activities are age appropriate.

It follows from the questionnaire that pupils need a time subsidy of two hours a week. It classifies the lesson in the category of easy to very easy subjects. As the most popular activity when teaching pupils, they choose social or ball games, another popular activity is swimming training. Two pupils stated a negative attitude towards physical education, they should not take the subject at all. Even so, we can evaluate the attitude of the interviewed pupils towards physical education as positive.

Key words: Hearing impairment, hearing impaired individual, physical education

Referenční seznam

1. BARBOZA, Clévia Fernanda Sies, Alex Sandro Lins RAMOS, Paula Alvarez ABREU a Helena Carla CASTRO. Physical Education: Adaptations and Benefits for Deaf Students. *Creative Education* [online]. 2019, 10(04), 714-725 [cit. 2022-08-27]. DOI: 10.4236/ce.2019.104053. ISSN 2151-4755.
2. BULOVÁ, A. Uvedení do surdopedie. In PIPEKOVÁ, J. a kol. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno: Paido, 1998. ISBN 80-85931-65-6.
3. BYTEŠNÍKOVÁ, Ilona, Radka HORÁKOVÁ a Jiřina KLENKOVÁ. Logopedie & surdopedie: texty k distančnímu vzdělávání. Brno: Paido, 2007. ISBN 9788073151362.
4. DRŠATA, Jakub, Radan Havlík a Viktor CHROBOK. *Foniatrie – sluch*. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2015. Medicína hlavy a krku. ISBN 978-80-7311-159-5.
5. ENNIS, Catherine D. Defining learning as conceptual change in physical education and physical activity settings. *Research Quarterly for Exercise and Sport* [online]. 2007. 78(3), 138-150 [cit. 2021-03-05]. DOI: 10.1080/02701367.2007.10599411. ISSN: 2168-3824.
6. HORÁKOVÁ, Radka. *Sluchové postižení: úvod do surdopedie*. Praha: Portál, 2012. ISBN 978-80-262-0084-0
7. HORÁKOVÁ, Radka. *Surdopedie: texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2011. ISBN 978-80-7315-225-3.
8. CHRÁSKA, Miroslav. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2016. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-5326-3
9. CHRASTINA, Jan. *Případová studie - metoda kvalitativní výzkumné strategie a designování výzkumu: Case study – a method of qualitative research strategy and research design*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2019. ISBN 978-80-244-5373-6.
10. KUTNOHORSKÁ, Jana. *Výzkum v ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2009. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-2713-4.
11. KURKOVÁ, Petra. Comparison of differences students' viewing in the Czech elementary schools for the deaf in physical education classes with other studies. *Physical Activity Review* [online]. 2019, 7, 168-174 [cit. 2020-04-03]. DOI: 10.16926/par.2019.07.20. ISSN 23005076.

12. KURKOVÁ, Petra a Nanci A. SCHEETZ. Communication Strategies Used by Physical Education Teachers and Coaches in Residential Schools for the Deaf in the U.S. *Acta Facultatis Educationis Physicae Universitatis Comenianae* [online]. 2016, 56(1), 1–16 [cit. 2023-3-10]. DOI: 10.1515/afepuc-2016-0001. ISSN 2585-8777.
13. KURKOVÁ, Petra, Nanci A. SCHEETZ a Jiří STELZER. Health and physical education as an important part of school curricula: A comparison of schools for the deaf in the Czech Republic and the United States. *American Annals of the Deaf* [online]. 2010, 155(1), 78–87 [cit. 2023-03-10]. DOI: 10.1353/aad.0.0132. ISSN 1543-0375.
14. LANGER, Jiří. *Speciální pedagogika osob se sluchovým postižením*. In VALENTA, Milan. 2014. Přehled speciální pedagogiky. 1. vydání. Praha: Portál, 269 s. ISBN 978-80-262-0602-6
15. LEJSKA, Mojmir. *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido, 2003. ISBN 8073150387.
16. MUKNŠNÁBLOVÁ, Martina. *Péče o dítě s postižením sluchu*. Praha: Grada, 2014. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-5034-7.
17. PANSKÁ, Svatava. *Aplikované pohybové aktivity osob se sluchovým postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. ISBN 978-80-244-3655-5.
18. PIPEKOVÁ, J. a kol. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno: Paido, 1998. 240 s. ISBN 80-85931-65-6.
19. POTMĚŠIL, Miloň. *Čtení k surdopedii*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0766-3.
20. POTMĚŠILOVÁ, Petra. *Pojmotvorný proces u dětí se sluchovým postižením*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. ISBN 978-80-244-4921-0.
21. Představení základní školy [online]. Základní škola Gellnerka Brno Dostupné z: <http://zs.gellnerka.cz/subdom/zs/zakladni-skola/predstaveni-zakladni-skoly/>
22. REICH, Lori M. a Barry LAVAY. Physical Education and Sport Adaptation for Students Who Are Hard of Hearing. *Journal of Physical Education, Recreation* [online]. 2009, 80(3), 38-42 [cit. 2022-12-10]. DOI: 10.1080/07303084.2009.10598295. ISSN 07303084.
23. RENOTIÉROVÁ, Marie a Libuše LUDÍKOVÁ. *Speciální pedagogika*. 4. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1475-9.
24. Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. [online]. Praha: MŠMT, 2021. [cit. 2022-12-09]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/56005/>

25. SLOWÍK, Josef. *Speciální pedagogika*. Praha: Grada, 2007. Pedagogika (Grada). ISBN 978-80-247-1733-3.
26. ŠVAŘÍČEK, Roman a Klára ŠEĐOVÁ. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vydání druhé. Praha: Portál, 2014. ISBN 80-262-0644-4
27. VILÍMOVÁ, Vlasta. *Didaktika tělesné výchovy*. Vyd. 2., přeprac., (1. vyd. v MU). Brno: Masarykova univerzita, 2009. ISBN 978-80-210-4936-9.
28. World Health Organisation. Constution [online]. Geneva, 2019, [cit. 2022-11-30] Dostupné z: https://www.who.int/pbd/deafness/hearing_impairment_grades/en/
29. ZACCAGNINI, Kathleen. J. How physical education teacher education majors should be prepared to teach students with hearing loss: a national needs assessment. *American Annals of the Deaf* [online]. 2005, 150, 273-282 [cit. 2022-11-30]. DOI: 10.1353/aad.2005.0038. ISSN 1543-0375.
30. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání [online] [cit. 2022-12-03]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>
31. ZMĚLÍKOVÁ, Aneta a Petra KURKOVÁ. Physical education and leisure time activities among pupils with and without hearing loss. *Teoriâ Ta Metodika Fizičnogo Vihovannâ* [online]. 2021, 21(2), 167–172 [cit. 2021-05-03]. DOI: 10.17309/tmfv.2021.2.10. ISSN 1993-7997.

Seznam tabulek

Tabulka 1. Klasifikace sluchových vad (zdroj: Slowík 2007, Speciální pedagogika)

Seznam grafů

Graf 1. Třída (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 2. Pohlaví (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 3. Míra ztráty sluchu (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 4. Oblíbenost tělesné výchovy (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 5. Oblíbenost tělesné výchovy spolužáků (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 6. Počet hodin tělesné výchovy za týden (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 7. Více hodin tělesné výchovy (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 8. Reakce na odpadlou hodinu tělesné výchovy (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 9. Důležitost tělesné výchovy (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 10. Náročnost tělesné výchovy (zdroj: vlastní výzkum)

Graf 11. Jak se cítíš při hodině (zdroj: vlastní výzkum)

Seznam zkratk

RVP ZV – rámcový vzdělávací plán základního vzdělávání

Tzv. – tak zvaně

Resp. – respektive

ZŠ – základní škola

Seznam příloh

Příloha 1

Příloha 2

Příloha 1 - Otázky rozhovoru

1. Myslíte si, že je tělesná výchova mezi žáky se sluchovým postižením oblíbená?
2. Myslíte si, že je tělesná výchova důležitá pro jedince se sluchovým postižením?
3. V jakém časovém rozmezí je tělesná výchova zastoupena v rozhovoru?

4. Je potřeba více tělesné výchovy v rozvrhu?
5. Jaký typ činnosti si nejčastěji vybírají žáci? Co nejčastěji chtějí hrát nebo dělat?

6. Jakou činnost preferujete v hodinách vy? A proč?
7. Liší se hodiny tělesné výchovy kvůli míře postižení?
8. Jak je upravena tělesná výchova pro sluchově postižené? (př. v aktivitách)
9. Je důležitá účast tlumočnicka při hodinách? A asistenta?
10. Kde vidíte největší úskalí v realizaci tělesné výchovy?
11. Jaký má vliv sluchové postižení na tělesnou hodinu?

12. Popište mi, jak probíhá hodina tělesné výchovy. Úvod, aktivity, závěr.
13. Jaký je Váš pohled na tělesnou výchovu?

Příloha 2 - Dotazník

Otázky v dotazníku jsou o tělesné výchově a tvém vztahu k ní.

Dotazník je anonymní – nikde neuváděj tvoje jméno.

Dotazník budu vyhodnocovat jen já.

Každou otázku si dobře přečti a odpověz na otázky.

Třída: _____

Datum: _____

Ty jsi:

- Holka
- Kluk

Tvoje ztráta sluchu:

- Lehká porucha sluchu (lehká nedoslýchavost)
- Středně těžká porucha sluchu (středně těžká nedoslýchavost)
- Těžká porucha sluchu (těžká porucha sluchu)
- Velmi těžká porucha sluchu včetně hluchoty (neslyšící, hluchota, neslyším vůbec)

1. Kolikrát týdně ty máš hodinu tělesné výchovy?

2. Chtěl by si mít víc hodin tělesné výchovy?

- Víc hodin
- Stačí
- Méně
- Žádnou

3. Patří tělesná výchova mezi tvé oblíbené předměty?

- Ano
- Normální
- Ne

4. Patří tělesná výchova mezi oblíbené předměty tvých spolužáků?

- Ano
- Normální
- Ne

5. Je pro tebe tělesná výchova důležitá?

- Je hodně důležitá
- Je důležitá
- Normální (neutrální)
- Málo důležitá
- Není vůbec důležitá

6. Tvá reakce, když odpadne tělesná výchova.

- Mám velkou radost
- Mám radost
- Je mi to jedno
- Zlobím se, že není
- Jsem naštvaný, že není

7. Je pro tebe tělesná výchova těžká?

- Náročná
- Těžká
- Normální
- Lehká
- Úplně lehká

8. Jak se cítíš při hodině tělesné výchovy?

- Mám radost
- Normálně
- Smutně

9. Co máš rád/a na tělesné výchově?

10. Co nemáš rád\á na tělesné výchově?

11. Co nejraději děláš v tělesné výchově? Jakou aktivitu, sport?

12. Popiš hodinu tělesné výchovy. Jak probíhá?

Anotace

Jméno a příjmení:	Daniela Tylšarová
Katedra:	Katedra antropologie a zdravotní péče
Vedoucí práce:	Mgr. Petra Kurková, Ph.D.
Rok obhajoby:	2023

Název práce:	Tělesná výchova pohledem jedince se sluchovým postižením a pohledem učitele tělesné výchovy na základní škole pro sluchově postižené
Název v angličtině:	Physical education from the point of view of an individual with a hearing impairment and from the point of view of a physical education teacher at a primary school for the hearing impaired
Anotace práce:	V bakalářské práci se zabýváme pohledem jedince se sluchovým postižením a pohledem učitele tělesné výchovy pro sluchově postižené na tělesnou výchovu. Teoretická část je zaměřena na problematiku sluchového postižení a tělesnou výchovu. V praktické části je vyhodnocen dotazník pomocí grafů a rozhovor s učiteli. Pomocí strukturovaného rozhovoru a dotazníku jsem zjišťovala výše uvedené cíle.
Klíčová slova:	Sluchové postižení, sluchově postižený jedinec, tělesná výchova
Anotace v angličtině:	In the bachelor's thesis, we deal with the view of an individual with a hearing impairment and the view of a physical education teacher for the hearing impaired on physical education. The theoretical part is focused on the issue of hearing impairment and physical

	education. In the practical part, a questionnaire is evaluated using graphs and an interview with teachers. With the help of a structured interview and a questionnaire, I determined the above-mentioned goals.
Klíčová slova v angličtině:	Hearing impairment, hearing impaired individual, physical education
Přílohy vázané v práci:	2
Rozsah práce:	46
Jazyk práce:	Český jazyk